

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

**pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind forma electronică a mandatului avocatului)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului).

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul justiției

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Articolul 244 alineatul (6) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(6) Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandatul avocatului sau copia certificată a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată.”;

Art. II. - Articolul 60 alineatul (2) din Legea 1260/2002 cu privire la avocatură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 159, art. 582), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(2) Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandat. Mandatul poate fi întocmit pe suport de hârtie sau în formă de document electronic, semnat cu semnătură electronică calificată, conform prevederilor Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.”;

Art. III. - Articolul 70 alineatul (7) subpunctul 3) din Codul de procedură penală nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248 - 251, art. 699), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„3) mandatul avocatului, copia certificată a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată sau, după caz, un alt document ce îi confirmă împuternicirile.”;

Art. IV. – Articolul 80 alineatul (7) din Codul de procedură civilă nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285 - 294, art. 436), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(7) Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat sau copia certificată a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.”;

Art. V. - La articolul 46 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309 - 320, art. 466), cu modificările ulterioare, al doilea enunț va avea următorul cuprins:

„(1) Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură (semnată olograf sau prin semnătura electronică), mandatul avocatului, copia certificată a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată sau în împuternicirea de reprezentare în baza semnăturii

electronice create în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (în continuare – împuternicire în baza semnăturii electronice).”.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(privind forma electronică a mandatului avocatului)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de *Lege pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului)* a fost elaborat de către Ministerul Justiției, la propunerea Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Conform *Programului de activitate al Guvernului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28/2023* stabilește unul din **obiectivele fundamentale ale Guvernului constă în extinderea serviciilor de calitate, inclusiv a celor digitale, pentru diasporă și integrarea diasporei în viața economică¹.**

Potrivit informațiilor prezentate de către Comisia Electorală Centrală, la alegerile prezidențiale din anul 2020 la secțiile de vot constituite în afara Republicii Moldova au votat 263 177 cetățeni, iar la alegerile parlamentare din anul 2021 numărul votanților a constituit 212 434 cetățeni.

Pornind de la aceste informații statistice, concluzionăm că numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele țării este unul extrem de mare și, inevitabil multe din aceste persoane au nevoie de asistență juridică în vederea soluționării mai multor probleme care ar putea să apară pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, elaborarea acestui proiect are drept scop **simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistență juridică la distanță, prin reglementarea formei electronice a mandatului avocatului.**

În conformitate cu art. 40 alin. (1) din *Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere* (în continuare – *Legea 124/2022*) documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În acest sens, potrivit normei date, contractul de asistență juridică poate fi semnat între avocat, sau după caz, între avocatul stagiar și client cu ajutorul semnăturii electronice calificate, însă *Legea 1260/2002 cu privire la avocatură* nu reglementează forma electronică a mandatului avocatului, iar conform *Hotărârii Guvernului nr. 158/2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar*, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar trebuie imprimat pe suport de hârtie cu aplicarea ștampilei avocatului.

La fel, se constată că, atât legislația procesual civilă și procesual penală, cât și alte legi, nu reglementează forma electronică a mandatului avocatului și nici nu sunt în concordanță cu *Legea nr. 124/2022* care facilitează circulația documentelor electronice, inclusiv a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată.

Astfel, potrivit art. 40 alin. (5) din *Legea nr. 124/2022*, în cazul în care, conform legislației, se cere ca documentul pe suport de hârtie să fie autentificat cu ștampilă, documentul electronic se consideră a fi corespunzător cerinței respective. Iar, alin. (12) prevede că, copia de pe documentul electronic se consideră reprezentarea (redarea) acestuia pe suport de hârtie, într-o formă perceptibilă. Copia de pe documentul electronic se autentifică în modul prevăzut de

¹ https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/program_de_guv-final_ro.pdf

legislație pentru autentificarea copiilor de pe documentele pe suport de hârtie și conține mențiunea despre faptul că este copie de pe documentul electronic.

În concluzie, atât instanțele de judecată, cât și alte autorități publice sunt în drept de a solicita avocatului prezentarea formularului mandatului în original pe un suport digital în vederea verificării autenticității acestuia sau a copiei certificate a mandatului semnat cu semnătură electronică calificată.

Este necesar de menționat că, avocatul urmează a fi obligat să păstreze formularul mandatului semnat electronic cel puțin până la îndeplinirea tuturor obligațiilor sale față de client, indiferent dacă acestea reies din contractul de asistență juridică, fie din decizia coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. Obligația respectivă rezidă din riscul apariției unor dubii referitor la veridicitatea copiei prezentate de către avocat.

Mai mult ca atât, reglementarea formei electronice a mandatului avocatului, semnat cu semnătură electronică calificată, va asigura implementarea soluției informatice E-dosar judiciar din cadrul Sistemului informațional judiciar (pct. 3 subpct. 2) din *Hotărârea Guvernului nr. 794/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional judiciar*) care presupune automatizarea procesului de depunere a cererii în instanța de judecată în format electronic și distribuirea materialelor din dosar în formă electronică.

Prin urmare, posibilitatea legală de a certifica împuternicirile avocatului prin mandat în formă electronică și a copiei certificate a acestuia pe suport de hârtie, va permite avocaților, avocaților stagiați și clienților lor nu doar de a încheia contracte de asistență juridică la distanță, dar și de a depune cererile în instanța de judecată prin intermediul Sistemului Informațional Judiciar.

3. Principalele prevederi ale proiectului

Prezentul proiect de lege prevede modificarea mai multor acte normative: *Codul fiscal nr. 1163/1997, Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Codul de procedură penală nr. 122/2003, Codul de procedură civilă nr. 225/2003 și Codul administrativ nr. 116/2018.*

În acest sens, se propune modificarea art. 60 alin. (2) din *Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură* astfel încât să reglementeze forma electronică a mandatului avocatului și modul de certificare a împuternicirilor care rezultă din acesta.

În aceeași ordine de idei se propune modificarea articolului 70 alin. (7) subpct. 3) din *Codul de procedură penală nr. 122/2003* care reglementează modul de confirmare a împuternicirilor apărătorului și care va permite utilizarea în acest scop a formei electronice a mandatului avocatului, or în caz contrar ar putea fi negat dreptul la apărare a persoanei care a semnat mandatul avocatului de la distanță prin intermediul semnăturii electronice calificate.

Cu referire la cuvintele „mandatul biroului de avocați” considerăm că acestea se referă de fapt la mandatul avocatului și nu a biroului de avocați, fiind vorba despre o inadvertență terminologică care se elimină prin prezentul proiect.

La fel, în art. 80 alin. (7) *Cod de procedură civilă nr. 225/2003*, care deși stipulează că: „Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.”, totuși pentru a evita orice interpretare echivocă în caz de prezentare instanței de judecată doar a copiei certificate pe suport de hârtie de pe mandat, se propune de specificat în mod expres că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar

pot fi atestate și prin copia certificată a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată.

O clarificare în aceeași ordine de idei se propune și în privința *Codului administrativ nr 116/2018* și *Codului fiscal nr. 1163/2002* care în privința certificării împuternicirilor avocaților și reprezentanților nu reglementează forma mandatului avocatului (electronic sau pe suport de hârtie) și nici posibilitatea confirmării împuternicirilor prin prezentarea copiei certificate pe suport de hârtie a mandatului avocatului semnat cu semnătură electronică calificată.

4. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare de la bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Pentru punerea în aplicare a prezentului proiect este necesară modificarea *Hotărârii Guvernului nr. 158/2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar.*

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Registrul proiecte de acte normative* și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, a fost plasat Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului, care poate fi accesat la următorul link: <https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-legii-privind-modificarea-unor-acte-normative>.

Secretar de stat

/semnat electronic/

Stanislav COPEȚCHI

CERERE nr. 03/4790 din 23 mai 2024**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative
(privind forma electronică a mandatului avocatului)**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	- Lege; - Lege pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului).
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)</i>	Propunerea Uniunii Avocaților din Republica Moldova.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Procuratura Generală 2. Consiliul Superior al Procurorilor 3. Consiliul Superior al Magistraturii 4. Curtea Supremă de Justiție 5. Curtea de Apel Chișinău 6. Curtea de Apel Cahul 7. Curtea de Apel Comrat 8. Curtea de Apel Bălți 9. Judecătoria Chișinău 10. Ministerul Finanțelor 11. Ministerul Afacerilor Interne 12. Oficiul Avocatului Poporului (Ombudsmanul) 13. Uniunea Avocaților din Moldova 14. Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat 15. Agenția de Guvernare Electronică 16. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică 17. Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Viorica Cornescu - consultant superior Direcția elaborare acte normative Tel.: 0(22) 20 14 29 e-mail: viorica.cornescu@justice.gov.md

7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă</i>)	<ul style="list-style-type: none">- Proiectul hotărârii – 1 filă;- Proiectul legii – 2 file;- Nota informativă – 3 file.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	